

شخصیت حضرت زهرا(س)

در قرآن از منظر تفاسیر اهل سنت

● مهدی هوشمند

در تفسیر آیات مطلوب بوده است، و از منابع شیعی تنها روایاتی ذکر شده که نقش بسیار جزئی در مورد برخی مسائل - آن هم به صورت محدود و گذرا - داشته است.

ویژگی دیگر آنکه نخست در منابع تفسیری اهل سنت در مورد حضرت فاطمه(س) جست‌وجو نموده و آیات و روایات تفسیری را جمع‌آوری و نقد و بررسی کرده است و شبهات را به طور دقیق از کتاب‌های خود اهل سنت، نقل و پاسخ داده است، سپس به بررسی متنی و سندی روایات و نقل دیدگاه‌ها به طور بی‌سابقه پرداخته است، هم‌چنین وی برای اولین بار آیات ناظر به حضرت فاطمه(س) را به چهار دسته تقسیم نموده است: اسباب نزول، شأن نزول، جری و تطبیق و بطن و جز موارد اندک از منابع شیعه استفاده نکرده است. سرفصل‌های این کتاب در پنج فصل سامان یافته:

فصل اول، با عنوان کلیات، خلاصه‌ای بسیار اندک از فضائل و کمالات آن بانوی مکرم را ذکر نموده است.

فصل دوم، اسباب نزول یعنی سوره یا آیاتی که فاطمه(س) سبب نزول آنهاست را بیان کرده است.

فصل سوم، درباره شأن نزول یعنی سوره یا آیاتی که در شأن فاطمه(س)، نازل شده را توضیح داده است.

فصل چهارم، تأویل یعنی آیاتی را که طبق قاعده جری و تطبیق و بطن مربوط به فاطمه(س) است، آورده است، با توجه به اینکه جری و تطبیق مربوط به آیاتی است که به رخدادها و حوادث عصر نزول ناظر است و در آنها عنصر زمان دخالت دارد و لایه معنایی بیرونی آیه را به رخدادهای مشابه سرایت داده است، اما بطن که مربوط به آیاتی است که در آنها ضرورتاً عنصر زمان دخالت ندارد و بر اساس لایه درونی آیات، فضایل اهل بیت(ع) را تبیین نموده است.

فصل پنجم، به آیاتی اختصاص دارد که ذیل آنها روایاتی در شأن حضرت فاطمه(س) نقل شده، همراه پاسخ به برخی شبهات مطرح شده.

■ شخصیت حضرت زهرا(س)، در قرآن از منظر

تفاسیر اهل سنت

■ محمد یعقوب بشوی

■ مؤسسه بوستان کتاب

■ چاپ اول، ۱۳۸۶ش

در این اثر محور پژوهش پاسخ به چند پرسش است: تعداد آیات و روایات مربوط به حضرت زهرا(س) در کتاب‌های تفسیری اهل سنت و اینکه آیا روایات مربوط به آن حضرت از نظر سند و متن معتبر است یا خیر؟ شبهه‌های مطرح در مورد آیات و روایات کدام است و پاسخ چیست؟

اهداف وی از این بحث: جمع‌آوری آیات و روایات تفسیری اهل سنت مربوط به حضرت فاطمه(س)، گردآوری دیدگاه‌های مفسران اهل سنت و نقد و بررسی آنها درباره آن حضرت، پاسخ به شبهات مطرح شده در موارد فوق، اثبات عظمت حضرت فاطمه(س) از منظر مفسران اهل سنت.

ویژگی اثر، این است که از میان صدها روایت اهل سنت تنها روایاتی آمده است که به گونه‌ای در تبیین آیات نقش داشته و